

INTERVIEW MET HOLKJE VAN DER VEER

“Wees niet bang”

Het leven van Holkje van der Veer is nooit doorsnee geweest. Afkomstig uit een doopsgezinde gemeente vond ze haar thuis in de dominicanenorde. “Bekering” noemt ze dat niet graag, want de religieuze grondtoon blijft dezelfde.

Frederique Vanneuville

h

olkje Van der Veer beantwoordt in meerdere opzichten niet aan het cliché van “een zuster”. Ze is kleurig gekleed en “een beetje ijdel”, geeft ze toe, genietend van een grote cappuccino. Een zuster die wel eens durft te vloeken ook, zoals blijkt uit een stuk over bidden in haar jongste boek, *Drijf-veer. De angst voorbij*. “Ik heb getwijfeld of ik dat erin zou zetten, maar het is wel zo: af en toe een krachtterm gebruiken lucht op en geeft zuurstof aan mijn verontwaardiging over het onrecht in deze wereld. Zo benoem je het kwaad en vraag je God zich te ontfemen over de ellende die mensen wordt aangedaan.”

In uw boeken klinkt meermaals dat u met een religieuze snaar bent geboren.

“Stel dat alle kerken werden verboden en afgebroken. Ik kan me niet voorstellen dat ik dan niet meer religieus zou zijn. Vergelijk het met een muzikaal talent: het ene kind neemt spontaan en met plezier een instrument ter hand, het andere moet je regelmatig aanmoedigen om te gaan spelen. Goed leren musiceren vergt sowieso scholing, maar als de liefde voor de muziek niet van binnenuit komt, dan kun je het wel schudden. In onze gemeenschap hadden we eens een studente die schitterend klarinet kon spelen. Haar kamer lag naast de mijne. Op een gegeven moment had ze het erg moeilijk. Ze was in de kerstperiode naar huis geweest en het weerzien met haar ouders was niet goed verlopen. Wat ik toen door de muren heen hoorde... Ontroerend was dat! Gelijkaardig speelt het religieuze bij mij op een diepe laag, op oerniveau.”

“Ik heb sterke herinneringen aan de keren dat ik als klein meisje zomaar op een doordeweekse dag naast mijn vader in de neogotische katholieke Obrechtkerk in een van de kerkbanken zat. Het gevoel dat ik daar toen had – er gebeurde meer dan alleen maar wat ziten. De stilte, het gekleurde licht dat door de ramen viel, die sfeer: dat alles heeft op mij een onuitwisbare indruk gemaakt. Daarom ben ik er zo’n voorstander van kerkdeuren open te zetten, juist ook op doordeweekse dagen, zodat mensen een plek hebben waar ze even tot rust kunnen komen, waar ze samen de intimiteit van de stilte kunnen ervaren. Een kerk is zoveel meer dan alleen maar dat gebouw op zondagochtend.”

U groeide op in Amsterdam in de jaren 1960-’70. Hoe was dat in gelovig opzicht?

“Over je religieuze gevoel spreken, stond in die woele jaren gelijk met weggezet en buitengesloten worden. Dat was gewoonweg *not done*. ‘Die tijd hebben we gehad’, klonk het, of er kwamen steevast grappen als ‘ha, we hebben er hier nog eentje, die leeft nog in de oertijd’. Toen ik als student in een buurthuis werkte en op vrijdag de plannen voor het weekend op tafel kwamen en ik dan zei dat ik op zondag naar de kerk zou gaan, kwamen er reacties als: ‘Wij dachten dat je

In de Bijbel worden mensen voortdurend eropuit gestuurd. “Laten we elkaar vooral aanmoedigen en de weg wijzen om telkens weer een nieuw begin te maken”, vindt Holkje van der Veer. © Berne Media

leuk was’ of ‘Jij was toch een van ons?’ In zo’n omgeving ga je je als vanzelf afvragen of je over je geloof niet beter je mond kunt houden. Er is altijd zorg geweest om mijn broze gezondheid. Door het syndroom van Marfan is mijn rug behoorlijk krom gegroeid, ondanks de korsetten die ik in mijn puberteit moest dragen. In mijn middelbare schooltijd werd ik meermaals opgenomen in een ziekenhuis. Ondanks de onzekerheid en het wachten op een operatie verzandde ik nooit in hopeloosheid, maar bleef ik erop vertrouwen dat het goed zou komen. Dat ik toen niet gek ben geworden, zie ik als een klein bewijs van het bestaan van de heilige Geest, scherts ik wel eens. Maar het maakt eenzaam als je religieuze snaar niet wordt erkend en zelfs belachelijk wordt gemaakt. Veroordeeld wor-

den als raar, gek of ouderwets omdat je laat weten dat je een christen bent, is pijnlijk.”

Voor gelovigen vandaag nog steeds herkenbaar, toch?

“Ja, in België is dat nu erg sterk. In Nederland haalt de nieuwsgierigheid voor het religieuze stilaan de bovenhand.”

Verklaart het ook waarom u zozeer de nadruk legt op het belang van verbinding tussen mensen?

“Vertrouwen tussen mensen, maar ook vertrouwen hebben in instituties als de medische zorg, de politie, de overheid, is belangrijk. Het is heel erg als vertrouwen

“Een kerk is zoveel meer dan alleen maar dat gebouw op zondagochtend.”